

Spitalul Clinic de
Urgent Floreasca

Clinica de Chirurgie
Prof.Dr. M.Beuran

Este eficienta laparoscopia in traumatismele abdominale?

A.E.Nicolau, M.Craciun, R.Zota, A.Kitkani

TOTDEAUNA SI TUTUROR GATA
PENTRU AJUTOR

SPITALUL CLINIC DE URGENTA BUCURESTI

LAPAROSCOPIA ÎN ABDOMENUL ACUT TRAUMATIC

- **TRAUMA:** cea mai frecventă cauză de mortalitate la tinerii sub 45 ani
- **Cea mai neglijată maladie a societății moderne!**
- **ATLS®:**
  - 50% - decese care survin imediat (< 60 minute);
  - 30% - precoce, în 1-3 ore
  - **20% - tardiv (zile sau săptămâni) prin sepsis sau insuficiență multiplă de organe și sisteme (MSOF).**
- **LD (laparoscopie diagnostică), 1958 → PLD (1965) → ECO (1977) → CT (1982) → LD + LT (laparoscopia terapeutică) 1988**

Laparotomia inutilă

- laparotomia negativă
- laparotomia nonterapeutică

- Morbiditate:

Imediată: 5 - 30%

Tardivă: 2 - 5%

- Mortalitate: 0 - 6%

Leziuni omise sau diagnosticate tardiv

- DIAFRAGM, INTESTIN, MEZENTER, PANCREAS !!!
↑ Morbiditatea și mortalitatea
➔ Spitalizare prelungită → Costuri medicale ridicate

Mijloace diagnostice

	Accesibilitate	Acuratețe	Durață	Cost	Terapie	Observații
PLD	xxxxx	xxx	xxx	xxxxx	-	minimă specificitate
ECO	xxxx	xxxx	xxxxx	xxxx	x	pacient instabil*
CT	xxx	xxxxx	xxxx	xxx	x	-
LD	xxx	xxxx	xx	x	xxxx	IOT

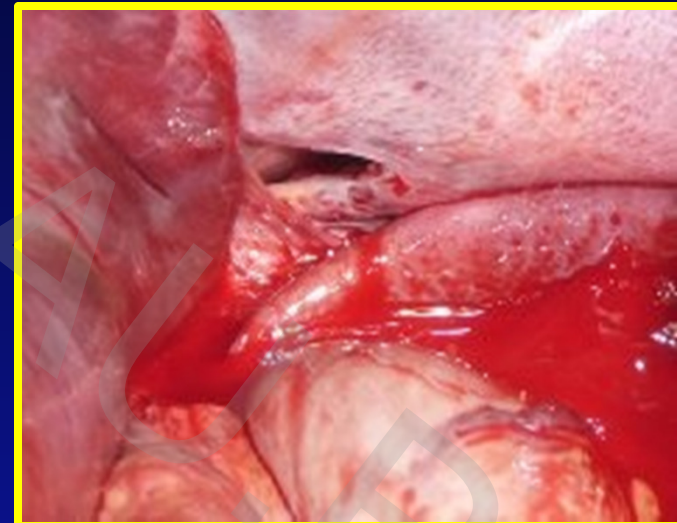
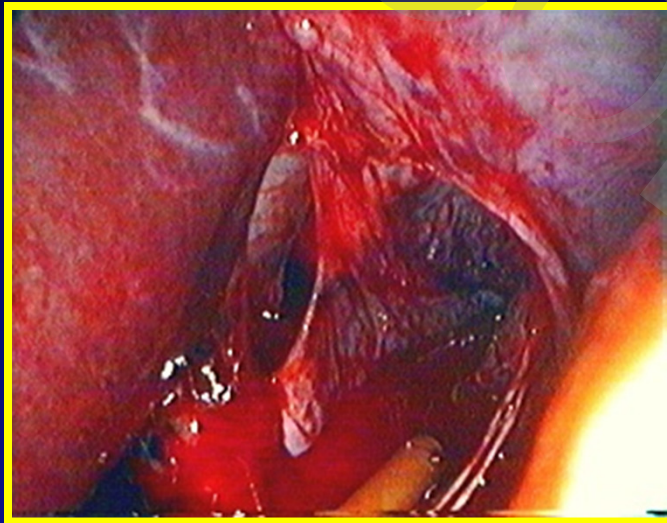
➤ ARTERIOGRAFIE ± HEMOSTAZĂ !

➤ Rx, urografia, cistografia, RMN

*Instabil hemodinamic (Tas $\leq$ 110 mmHg, AV $\geq$ 110 bpm)

Indicațiile LD in CA

1. Suspiciune de leziune diafragmatică

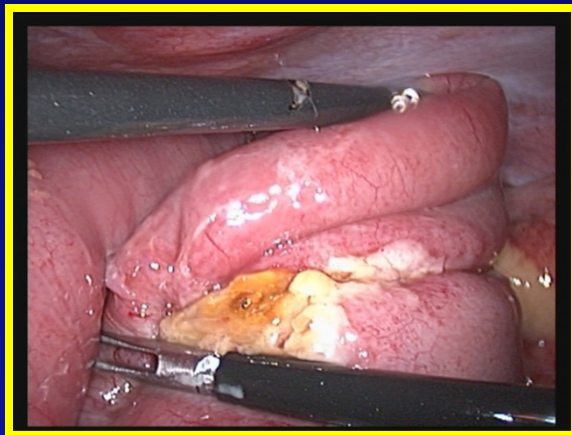

[Nicolau A.E., Chirurgia, 2011]

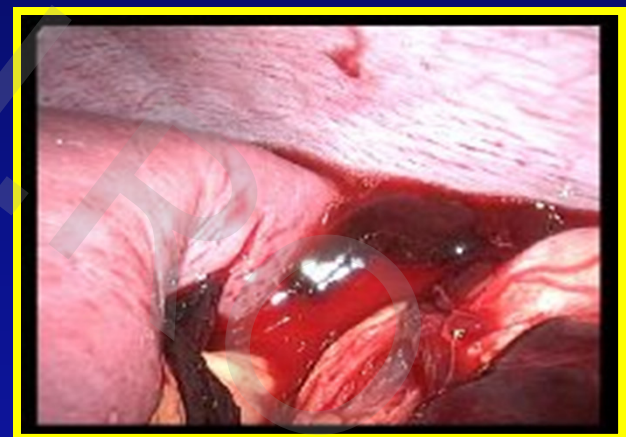
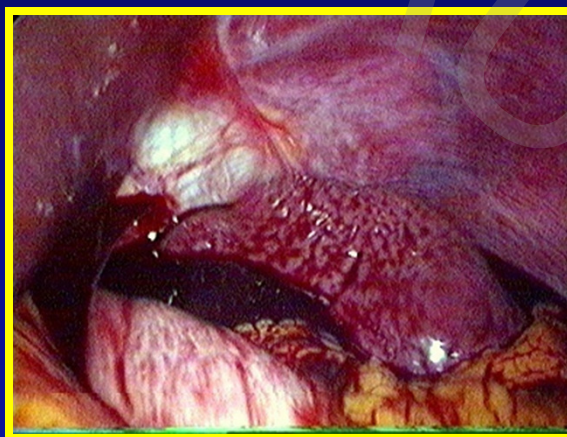

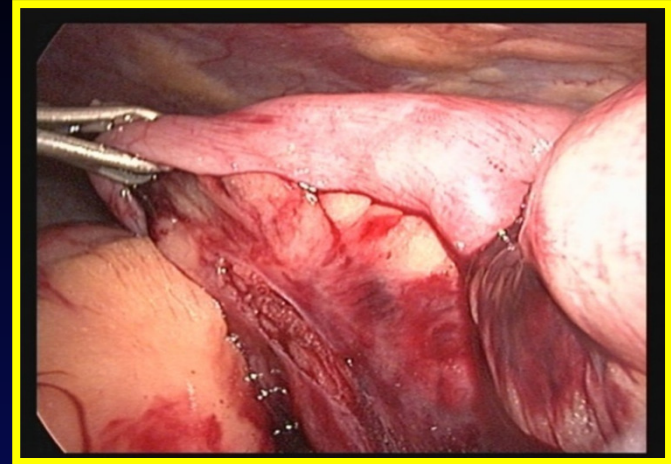
2. Suspiciune de leziuni ale organelor cavitare
(!!! Lichid intraperitoneal în absența leziunilor de organ parenchimos)

3. Hemoperitoneu determinat de leziuni de organ parenchimos sau mezenter: **hemostază spontană?**

4. Suspiciune de leziune de mezenfer cu posibilă necroza intestinală

5. Suspiciune leziune organ cavitar/solid la politraumatizați care necesită IOT pentru intervenții extraabdominale

Contraindicații

- 1.Indicație de laparotomie de urgență : instabilitate hemodinamică, leziuni multiple, sângerare majoră, leziuni cu risc vital imediat
- 2.TCC sever ($GCS \leq 11$) în absența monitorizării presiunii intracraniene
- 3.Traumatism toracic sever cu alterarea funcției respiratorii și/sau contuzie miocardică severă

- **4. Afecțiuni cardiopulmonare și hepatice preexistente decompensate**
- **5. Acces dificil în cavitatea peritoneală: aderențe postoperatorii, distensie intestinală, graviditate**
- **6. Dotare tehnică necorespunzătoare, lipsă de experiență**

Indicatiile LD în PA

1. Plăgi înjunghiate cu suspiciune de penetrație.

2. Plăgi toracoabdominale (diafragm !!!).
3. Plăgi împușcate tangențiale, în flancuri, cu condiția ca proiectilul să fie cu viteză redusă,

Contraindicatii

Laparoscopia în PA

- instabilitate hemodinamică
- plăgile împuşcate/ înjunghiate multiple
- lipsă de continuitate la nivelul peretelui abdominal (explozii)
- eviscerație de organe
- prezența hematemezei, melenei (hematochezie) sau hematuriei.

Laparoscopia in trauma

- Dotare corespunzătoare: spital , STI, sala op.
- Selectia pacientilor
- Echipă operatorie cu experiență in truma si laparoscopie
- Echipament laparoscopic adecvat si performant

Laparoscopia in traumatismele abdominale (2006-2010)

➤ LD la 33 pacienti :

- 17 CA → 10 PLT *
- 16 PA
- 6 F si 27 B
- varsta medie $36,6 \pm 13,3$ (20-76)ani

*TCC cu GCS ≥ 11 (GCS $13,4 \pm 3,1$)

CAUZE

	PA	CA	TOTAL
ACC. RUTIER	0	10	10
AGRESIUNE	12	4	16
AUTOAGRESIUNE	1	0	1
CADERE ACC.	2	3	5
IMPUSCARE	1	0	1
TOTAL	16	17	33

ECOGRAFIA

➤ 33 PACIENTI :

- 15 pozitive (45,5 %)
- 18 negative (54,5 %)

- ### ➤ 10 fals negative (6PA si 4CA) [33,3 %]
- 3 leziuni colice
  - 1 leziune intestinala (CT+)
  - 2 leziuni diafragmatice (CT-)
  - 6 hemoperitonee (CT+)

CT

➤ 16 PACIENTI (48,48%) :

- 14 positive (87,5%)
- 2 negative (12,5%)

→ 1 fals negativa (PA lez. diafragmatica)

Plagi abdominale (PA)

➤ 16 CAZURI :

- NEPENETRANTE : 2 cazuri (12,5%)
- PENETRANTE : 14 cazuri (87,5%)
- LEZIUNI VISCERALE: 9 cazuri (56,25%)
  - 1 LOC : colon
  - 5 LOS : 2 - ficat
    - 1 - epiploon
    - 1 - testicol
    - 1 - splina+mezenter+diafragm
  - 3 LOS + LOC (splina+colon, rinichi+colon, mezenter+intestin subtire)

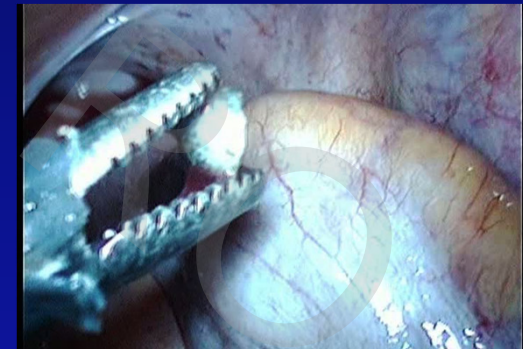
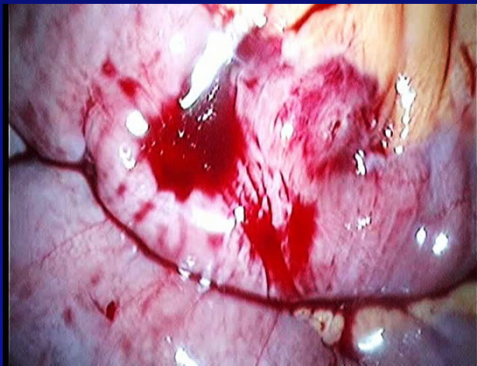
PA : 16 CAZURI

LT : 5 cazuri

→ 3 hemostaze (parietale 2, mezenter)

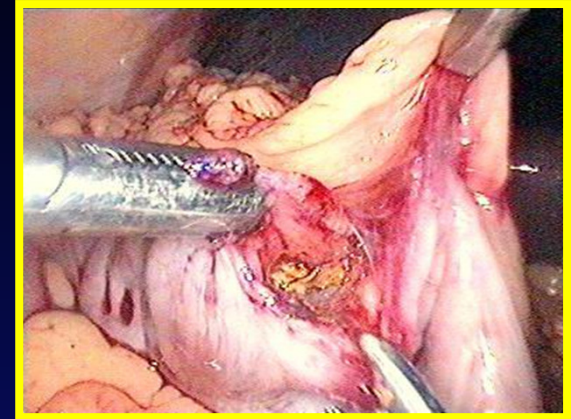
→ 1 frenorafie

→ 1 extragere span
+ enterorafie

CONVERSII

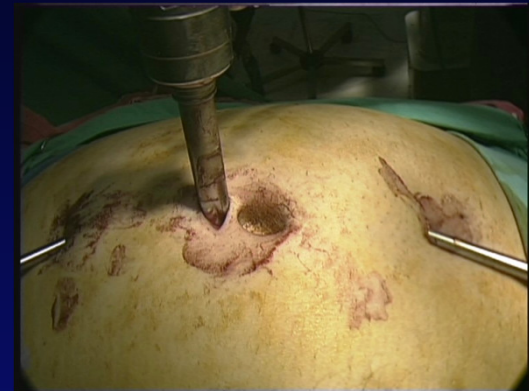
- **6 CAZURI (37,5%) :**
  - hemoragie activa hepatica
  - hematom mezenteric voluminos
  - neidentificarea sursei hemoragiei (rinichi)
  - plaga colon
  - plaga intestinala

Contuzii abdominale (CA)

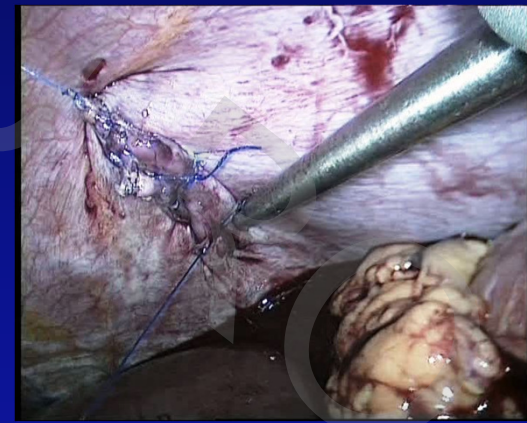
➤ 17 CAZURI

- Suspiciune LOC → 9 cazuri :
  - 6 perforatii intestinale
  - 1 perforatie de colecist
  - 1 leziune mezenterica
  - 1 laparoscopie negativa (hematom perivezical)

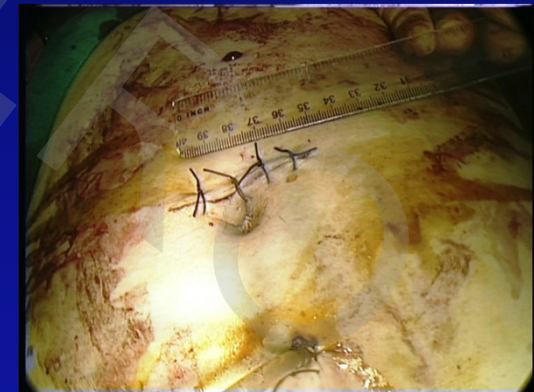
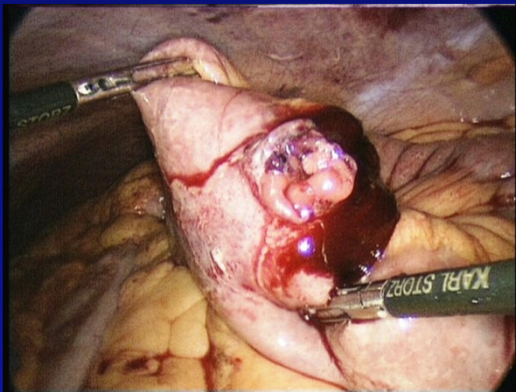
- **Suspiciune LOS** → 7 cazuri :
  - 1 ficat
  - 2 splina
  - 1 mezenter
  - 1 mezenter+splina
  - 1 epiploon+splina
  - 1 ficat+splina+pancreas

- **Leziune DIAFRAGM**
→ 1 caz (hernie la CT)

CA : 17 cazuri

- LT : 11 cazuri
  - Total laparoscopic: 7 cazuri
    - 5 hemostaze (splina 2, ficat, mezenter, mezenter+splina)
    - 1 colecistectomie
    - 1 frenorafie
  - Asistat laparoscopic: 4 perforatii intestinale

CONVERSII

➤ 5 CAZURI (29,41%) :

- hemoragie masiva (ficat-splina-pancreas)
- hematom perisplenic voluminos
- hematom mezenteric important cu toaleta peritoneala dificila
- perforatie intestinala
- peritonita veche prin perforatie intestinala

Laparoscopii negative

- 6 CAZURI : (18,2 %)
  - PA : 5 cazuri
  - CA : 1 caz (hematom prevezical)

Conversii

- 11 CAZURI (33,3 %) :
  - LOS+LOC : 6 cazuri
  - LOC : 5 cazuri

Laparoscopii terapeutice (LT)

➤ 16 CAZURI (48,5 %) :

→ Total laparoscopic : 12 cazuri (36,4 %)

→ Asistat laparoscopic : 4 cazuri (12,1 %)

➤ Spitalizare:

LD si LT $6,26 \pm 7,30$ zile

Conversii $7,31 \pm 8,30$ zile

	CA:17	PA:16	P
VARSTA	40,41 ± 15,93	32,06 ± 7,74	0,067
ISS	19,35 ± 7,36	6,12 ± 3,89	0,00
LT	7 (41,2 %)	5 (31,3 %)	0,554
LD NEGATIVA	1 (5,9 %)	5 (31,3 %)	0,059
CONVERSIE	5 (29,4 %)	6 (37,5 %)	0,622
ASISTATE LAPAROSCOPIC	4 (23,5 %)	-	0,038
SPITALIZARE (ZILE)	18,13 ± 17,05	4,69 ± 2,15	0,004
SPITALIZARE STI(ZILE)	3,72 ± 8,90	0,60 ± 0,25	0,111
INTERVAL INT. - OPERATIE(ORE)	6,93 ± 4,10	3,35 ± 3,89	0,041
DECESE	2	-	0,167

Laparotomii evitate

➤ **22 CAZURI (66,66%)**

LAPAROSCOPII NEGATIVE : 6 cazuri (18,18%)

LAPAROSCOPII TERAPEUTICE : 12 cazuri (36.36%)

LAPAROSCOPII TERAPEUTICE ASISTATE : 4 cazuri(12,12%)

➤ **PA: 10/16 (62,5%)**

➤ **CA: 12/17 (70,52%)**

Concluzii

- LD este o modalitate diagnostica utila in cazuri selectate de CA cu clinica si imagistica echivoce si in PA pentru a evalua penetratia
- Utilizarea selectiva a laparoscopiei diagnostice si terapeutice la pacientii stabili hemodinamic, a permis evitarea unei laparotomii in 2/3 din cazuri

Mulțumesc pentru atenție !

	CA:17	PA:16	P	OR
VARSTA	40,41 ± 15,934	32,06 ± 7,741	0,067	
ISS	19,35 ± 7,365	6,12 ± 3,897	0,00	
LAP. TERAPEUTICA	7 (41,2 %)	5 (31,3 %)	0,554	1,540
LAP. NEGATIVA	1 (5,9 %)	5 (31,3 %)	0,059	0,138
CONVERSIE	5 (29,4 %)	6 (37,5 %)	0,622	0,694
ASISTATE LAPAROSCOPIC	4 (23,5 %)	0	0,038	
SPITALIZARE (ZILE)	18,13 ± 17,050	4,69 ± 2,152	0,004	
SPITALIZARE STI(ZILE)	3,72 ± 8,907	0,06 ± 0,250	0,111	
INTERVAL INT.- OPERATIE(ORE)	26,93 ± 44,100	3,35 ± 3,89	0,041	
DECESE	2/17	0/16	0,167	

	CA	PA	P
VARSTA	40,4 ± 15,9	32 ± 7,7	0,067
ISS	13,35 ± 7,36	6,1 ± 3,9	0,00
LT	7 (41,2%)	5 (31,3%)	0,554
LAP. NEGATIVA	1 (5,9%)	5 (31,3%)	0,059
CONVERSII	5 (29,4%)	6 (37,5%)	0,622
SPITALIZARE (ZILE)	18,1 ± 17	4,7 ± 2,1	0,004
SPITALIZARE STI (ZILE)	3,7 ± 8,9	0,06 ± 0,2	0,111
INTERVAL INT-OP. (ORE)	27,5 ± 45,5	3,3 ± 3,9	0,043
DECESE	2 / 17	0/16	0,144

	CA	PA	P
VARSTA	40,4 ± 15,9	32 ± 7,7	0,067
ISS	13,35 ± 7,36	6,1 ± 3,9	0,00
LT	7 (41,2%)	5 (31,3%)	0,554
LAP. NEGATIVA	1 (5,9%)	5 (31,3%)	0,059
CONVERSII	5 (29,4%)	6 (37,5%)	0,622
SPITALIZARE (ZILE)	18,1 ± 17	4,7 ± 2,1	0,004
SPITALIZARE STI (ZILE)	3,7 ± 8,9	0,06 ± 0,2	0,111
INTERVAL INT-OP. (ORE)	27,5 ± 45,5	3,3 ± 3,9	0,043
DECESE	2 / 17	0/16	0,144

	LOS	LOC	TOTAL
PA	8	4	12
CA	13	11	24
PLT	7	6	13